

1. Dr. Gazsó István – Dr. Mosonyi Kálmán – Dr. Vörös György: A matematika tanítása, Tankönyvkiadó, Budapest, 1979. (2. kiadás) 226–228. o.
2. Korgyemskij, B.A.: Matematika fejtörők, Gondolat Kiadó, Budapest, 1962. 251–294. o.
3. Ligeti Béla – Mosonyi György: Törd a fejed, érdemes! Tankönyvkiadó, Budapest, 1983. (6. kiadás) 83–92. o.
4. Sain Márton: Matematikatörténeti ABC, Tankönyvkiadó, Budapest, 1974. 157–158. o.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Az élet kertje a 4H programban és a falusi turizmusban

A turizmus fajtáinak, módjainak komoly hagyományai vannak Magyarországon. A két világháború között, a 30-as években elterjedt szokás volt a városi emberek, a középosztály körében, hogy a családok közösen vagy gyermekeiket a cserkészmozgalomhoz kapcsolva, egy-két hetet minden nyáron vidéken töltöttek. Kezdetben a rokonoknál, majd az országszerte sokasodó kínálat lehetővé tette a vidéki élet másfajta megismerését is.

A II. világháború pusztító szele a falusi turizmus hálózatát is elsodorta. Elsősorban a szervezett üdülések kerültek előtérbe, a falvak látogatók nélkül maradtak.

A 90-es évektől egyre többen kezdik feleleveníteni a régi szokásokat. A családok egy része vidéken tölti vakációját, vagy küldi gyerekeit a nagyszülők szülőfalujába, hogy megismerkedjenek a hagyományok által megőrzött szokásokkal, tevékenységekkel.

A falusi turizmus kis befektetéssel, ám nagy elhivatottsággal mindenütt beindítható. A 4H klubok kedvező pénzügyi kondícióval tanyát, házat vásárolhatnak. Mezőgazdasági ismereteiket felhasználva farmgazdaságokat hozhatnak létre. Ezekben a vállalkozásokban a már-már elfelejtett mesterségeket, kézműves tevékenységeket mutathatnak be, különböző gyermektáborokat szervezhetnek, vagy elsajátíthatnak különböző termesztési és termelési eljárásokat.

Írásomban ahhoz szeretnék ötleteket adni, hogy a 4H klubok tevékenységükkel, munkájukkal, miként orientálhadják a gyerekek érdeklődését a biokertészet, az élet kertje felé. A kert a természet iskolája. Ebben a gyönyörű tanítézetben sok alázat és fáradtság a tandíj. Itt mindig kijavíthatjuk tévedéseinket, a kudarcból is tanulhatunk. Környezeti ártalmak, erdőpusztulás, kihalt élőlények figyelmeztetnek sebezhető mivoltunkra, és arra, hogy számtalan tudománynak a kertművelés gyakorlatában aprópénzre váltott eredményét valós érdekeink és ne csak a jövedelmezőség szempontjai határozzák meg. A kertészkedés nem egzakt tudomány, és az a kertész, aki nem elég rugalmas, kevés sikert könyvelhet el.

A kezdő kertésznek az éves kerti munkák tervezéséhez jó néhány tanácsra van szüksége. Értékes tanácsokkal bizonyára a környék tapasztalt kertészei is szolgálnak, de itt is érvényes: több gyakorlatot, mint elméletet!

Végül is csak a tapasztalat tesz bölcsé.

„Natura sanat”. Az ókori bölcsesség szerint a természet gyógyít. Szerencsére nemcsak gyógyít, de gyógyul is. Feladatunk pedig a gyógyulás elősegítése, hogy a rendelkezésünkre álló kis területen megőrizzük a természet évmilliók óta fennálló értékeit, magunk is létrehozva a hasznosság, szépség, egészség harmóniáját, a jövő kertjét.

Célunk, hogy a tanulókkal együtt nagy hozamú, szép, érdekes és sok örömmel kecsegtető kerttípust mutassunk be, amely minden honos állat számára búvóhelyet nyújt, művelőjének örömteli, lebilincselő, főleg egészséges foglalatosságot kínál, és olyan élelmiszerekkel lát el, melyek azon túl, hogy ízletesek, abban a tudatban fogyaszthatók, hogy mentesek a káros vegyi anyagoktól.

A pedagógiai programokban alapelvek a termelés-gazdálkodás elméletének és gyakorlatának megvalósítása, a helyi nevelési rendszerek kidolgozásában a táj, a vidék jellegzetességeinek bemutatása, az értékek megőrzésében és átadásában a környezet és tájvédelem, a biogazdálkodás, a munkára nevelés és a vállalkozói magatartás összhangjának megteremtése, a tanulók differenciált képességeinek fejlesztése, az aktivizálás, az élmények biztosítása, a feladtvállalás, a szabadidő hasznos eltöltését segítő foglalkozások megismertetése, az önkiszolgálás, az öntevékenység, a gyerekek szükségleteinek és igényeinek figyelembevétele. Erre építjük foglalkozási programjainkat, hogy a tanulók életkoruknak, érdeklődésüknek, motivációjuknak megfelelően elsajátítsák a kertészkedést a természet mintájára (talajjavítás, talajművelés, vetés, öntözés, növényvédelem, termés). Érdekes tevékenység a komposzttárolók készítése, a magasított virágágyak kialakítása, a haszonkert védelmét jelentő gyümölcskalitka összeállítása, védőkerítések szerelése. Fontos megismerni, hogyan műveljük meg a parlagot, de szükséges egy kis gyomismeret is a szakemberek segítségével. Érdekes foglalkozás a kert tervezése, a kertünk beosztása, a dísznövények, virágok sajátos ismereteket igényelnek, megkapóak a tavak és a vízi növények.

Mindenki szereti a teraszok és balkonok növényeit, hiszen ahogyan az ablakdeszkára helyezett növény a szobát lakályossá varázsolja, ugyanúgy a szabadban, tartókban elhelyezett virágok a sivárnak, szigorúnak tűnő felületeket kedvesen mozgalmassá teszik, s izgalmasak a függő virágdiszkek is. Jól ismerjük a zöldszékes kertet, de vonzóvá tételük sokféle apró munkát igényel. Újabb szaktudásra van szükség az üvegházak műveléséhez, a gyümölcsök termesztéséhez, a gyógy- és fűszernövények ápolásához. Az igényes művelés jó kerttechnikát is feltételez, amihez sose röstelljünk tanácsot kérni.

A 4H pedagógiája ráirányítja a gyerekek figyelmét a gazdálkodás korszerű és helyes módszereire, a takarékoskodásra, az együttes munka élményére, a vállalkozás értékeire, a hasznosságra, az egészség és szépség harmóniájára, a gyermekek és felnőttek együttes tevékenységére.

A 4H programjaiban, a kertgazdálkodásban megjelenik az önálló, alkotó munka, a kezdeményezés, a folyamatosság, a rendszeresség, a bizalom légköre, a jó munkatársi kapcsolatok, az egyéni sajátosságok, a jellembeli különbségek, a feladatoknak megfelelő módszerek. Felismerik a csoport érdekeit, ötleteket, javaslatokat gyűjtenek az eredményesebb munkához, elsajátítják a döntési helyzeteket, közösen értékelnek, ellenőriznek, érvényesül az indirekt irányítás, az egymás segítése.

Kertünk a természet kicsiny szelete, ahonnan sok fáradtság és alázat árán bepillantathatunk egy évmilliók óta működő, bonyolult, de megismerhető rendszerbe. A kert akkor lesz varázserő, ha tesszik a gyerekeknek, ha érzik: ez már valami, próbára teszi az erőt, az ügyességet, az akaratot.

Tisztelt Előfizetőinkhez!

Mindenképpen bízunk abban, hogy továbbra is töretlen támogatói, előfizetői maradnak lapunknak. Ennek reményében kérjük tisztelettel minden Előfizetőnket, hogy az 1996. évi előfizetési díjat, amely ettől az évtől 300 forint, az alábbi számlára befizetni szíveskedjék: OTP Csongrád Megyei Igazgatóság, Szeged, Módszertani Közlemények; 11735005-20003933. Aki 200 forintot fizetett be, attól csak a különbözet befizetését kérnénk.

A MÓDSZERTANI KÖZLEMÉNYEK SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA